

1.5. Порівняльна типологія першої іноземної та рідної мов(англійська)

Тип дисципліни:

обов'язкова.

Семестр:

перший.

Обсяг дисципліни:

Загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС - 3), аудиторні години: лекційні - 16; практичні - 16.

Лектор:

доктор філол. наук, проф. Коцюба З. Г.

Результати навчання:

- знати основні поняття та проблематику дисципліни;
- знати історію та методику типологічних досліджень;
- знати ізоморфні та аноморфні риси одиниць зіставляваних мов відповідних мовних рівнів.

Спосіб навчання:

аудиторне.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні модулі:

Вступ до мовознавства; Практична граматики англійської мови; Теоретична граматики; Теоретична фонетика; Лексикологія; Стилїстика.

Зміст навчальної дисципліни:

Тематичний блок 1. Історія й теорія типологічних студій.

Внесок українських і зарубіжних мовознавців у розвиток типологічних досліджень.

Принципи й методи типологічного аналізу.

Базові поняття типології.

Тематичний блок 2. Фонетична і фонологічна системи зіставляваних мов.

Особливості фонетичних процесів у системах голосних і приголосних англійської та української мов.

Характеристика складу і наголосу в зіставляваних мовах.

Тематичний блок 3. Типологія лексико-фразеологічних систем.

Семасіологічний та ономасіологічний підходи до зіставного дослідження лексики. Типи мотивації слів.

Специфіка англійського та українського словотвору.

Ідентифікація, класифікація, функціонування фразеологічних одиниць у зіставляваних мовах.

Тематичний блок 4. Типологія граматичних систем.

Домінантні морфологічні та синтаксичні характеристики сучасної англійської та української мов. Типологічна класифікація мов.

Ізоморфізм та аноморфізм у способах вираження граматичних категорій повнозначних слів у зіставляваних мовах.

Граматичні ознаки службових слів у зіставляваних мовах.

Типологія словосполучень.

Структурні типи речень, способи вираження головних і другорядних членів речення в англійській та українській мовах.

Рекомендована література:

а) основна література

1. Жлуктенко Ю. О. Порівняльна граматики української та англійської мов. – К., 1960. – 160 с.
2. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. – К., 2006. – 424 с.
3. Korunets I. V. Contrastive typology of the English and Ukrainian languages. – Nova Knyha Publ., 2003. – 459 с.

б) додаткова література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. – Вінниця, 2003. – 160 с.
2. Левицкий А. Е. Порівняльна граматика англійської та української мов. – К.: Видавничо-поліграф. центр «Київський університет», 2008. – 264 с.
3. Манакин В. Н. Сопоставительная лексикология. – К.: Знання, 2004. – 326 с.
4. Мельников Г.П. Системная типология языков: принципы, методы, модели. – М.: Наука, 2003. – 393 с.
5. Нариси з контрастивної лінгвістики: Зб. наук. праць / відп. ред. Ю. О. Жлуктенко. – К.: Наук. думка, 1979. – 196 с.
6. Порівняльні дослідження з граматики англійської, української, російської мов / Відп. ред. Ю. О. Жлуктенко. – К., 1981. – 356 с.
7. Семереньи О. Введение в сравнительное языкознание. – М.: УРСС Эдиториал, 2002. – 399 с.
8. Скляниченко Г. А. Предмет та основна проблематика курсу порівняльної типології англійської, німецької, української та російської мов. – Кіровоград, 1993.
9. Karamysheva I. D. Contrastive grammar of English and Ukrainian languages: Textbook. – Vinnytsia: Nova Knyha Publ., 2012. – 320 p.

Форми та методи навчання:

лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

- поточний контроль: усне опитування, колоквіум.
  - підсумковий контроль: екзамен – у першому семестрі.
- 100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:

англійська